

[Kirkeministeren.]

Herved skal jeg endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om kirken i Grønland*.

Som det vil være medlemmerne af tinget bekendt, gælder den almindelige kirkelige lovgivning ikke i Grønland. Her har man sin egen kirkelov, lov af 27. maj 1950 om kirken i Grønland. Det er denne lov, som tænkes afløst af den foreslåede nye lov.

Fremkomsten af dette lovforslag står i forbindelse med, at administrationen af kirken i Grønland fra den 1. januar 1966 er overført fra ministeriet for Grønland til kirkeministeriet. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, blev bestemmelse herom truffet ved en kgl. resolution af 16. december 1965 og i øvrigt i overensstemmelse med en indstilling herom fra Grønlandsudvalget af 1960. I dette udvalgs betænkning blev der givet udtryk for det ønskelige i, at administrationen af den grønlandske kirke bliver yderligere decentraliseret, samt at der til varetagelse af den lokale administration bliver oprettet et organ, der til en vis grad kan sammenlignes med stiftsøvrighederne i Danmark.

Dette er baggrunden for forslagens § 3, hvori der stilles forslag om oprettelse af et Grønlands kirkenævn bestående af lands- hovedingen og provsten for Grønland.

Bortset herfra er lovforslaget i det væsentlige kun en ajourføring af 1950-loven under hensyn til den siden da skete udvikling. Jeg tillader mig herom at henvise til bemærkningerne til de enkelte paragraffer i forslaget.

Lovforslaget er tiltrådt af Grønlandsrådet, ministeriet for Grønland, det grønlandske landsråd, biskoppen over Københavns stift, provsten for Grønland og det i 1966 afholdte præstekonvent i Grønland.

Jeg anbefaler hermed lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om fælles grænseekspedition*.

Forslaget indeholder i § 1 en bemyndigelse til regeringen til at afslutte overenskomster med andre lande om fælles grænseekspedition og i § 2 de lovbestemmelser, der

må anses for påkrævet med henblik på gennemførelsen af sådanne overenskomster.

Anledningen til forslaget er, at Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland har undertegnet en overenskomst om sammenlægning af grænseekspeditioner og etablering af fællesstationer ved den dansk-tyske grænse. Lovforslaget er imidlertid affattet således, at det også giver mulighed for senere at afslutte og gennemføre lignende overenskomster med andre stater. Dette vil især kunne få praktisk betydning efter opførelsen af en Øresundsbro.

Det vil betyde en væsentlig fordel for de rejsende og for transporten af gods, om det ene lands udrejsekontrol og det andet lands indrejsekontrol kan foregå på samme sted og i umiddelbar fortsættelse af hinanden. Dette gælder ikke alene med hensyn til landevejstrafikken, men også med hensyn til trafik med tog eller skib. Holland, Belgien, Frankrig, Schweiz og Østrig har da også allerede indgået lignende overenskomster med forbundsrepublikken.

Den omtalte ordning forudsætter, at det ene lands grænsefunktionærer kan udføre grænseekspeditionen på afgrænsede zoner af det andet lands territorium, herunder foretage beslaglæggelser og anholdelser. Endvidere skal de pågældende grænsefunktionærer i nabostaten nyde samme strafferetlige retsbeskyttelse som i deres hjemland. Bestemmelserne i lovforslagets §§ 2-3 er udformet ud fra disse synspunkter.

Den dansk-tyske traktat er kun en rammeaftale. Den indebærer ikke umiddelbart, at der skal etableres nogen fælles grænseekspedition. I hvilket omfang og i hvilke zoner dette skal ske, skal fastsættes ved senere særlig aftale mellem de kompetente ministre.

Etablering af fælles grænseekspedition vil nødvendiggøre opførelse af nye grænseekspeditionsbygninger eller ændring af de eksisterende. Mange af disse bygninger trænger imidlertid alligevel til at blive udskiftet eller moderniseret. Det vil således være muligt i vidt omfang at lade udfyldningen af rammeaftalen ske i takt med de nyopførelser og moderniseringer af bygningerne ved grænsen, som i alle tilfælde skulle finde sted.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærknin-

[Justitsministeren.]

gerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til det høje tings velvillige behandling.

Handelsministeren (Tyge Dahlgaard): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om egnsudvikling.

Da det er tredje gang, folketinget inden for et kortere åremål får forelagt forslag til en egnsudviklingslov, kan der være grund til, at jeg nærmere motiverer forslaget.

Siden den første egnsudviklingslov blev gennemført i 1958, har der været debat omkring denne lovgivning. Som bekendt kunne der i tinget ikke skabes enighed om vedtagelsen af hverken 1958- eller 1962-loven. Det er imidlertid mit indtryk, at den opfattelse mere og mere har vundet terræn blandt tingets medlemmer uanset politisk tilhørsforhold, at der er behov for en lovgivning, som tager sigte på at skabe en bedre økonomisk balance mellem landets forskellige egne og at øge udnyttelsen af produktive ressourcer i de dele af landet, som hidtil har fået for ringe andel i den økonomiske vækst.

Overvejelserne om revision af loven har stået på i længere tid. Arbejdet hermed påbegyndtes af min forgænger i handelsministerembedet, Lars P. Jensen, som optog drøftelser om lovens revision med de større lokale egnsudviklingsråd. Lovforslaget bygger på erfaringer indvundet ved lovens administration og tager sigte på at imødekomme den kritik, der har været rejst mod loven. Nogle har kritiseret, at loven har haft for bred geografisk anvendelse. En del af denne kritik beror på egnsudviklingslovens revision i 1962, hvor man indarbejdede den dagældende industristøtte-lovs bestemmelser i egnsudviklingsloven, således at visse bestemmelser i loven kom til at gælde også uden for egnsudviklingsområderne. I administrationen af loven har man dog været tilbageholdende med at støtte projekter uden for egnsudviklingsområderne. Jeg mener også, at man efterhånden har indsnævret de områder af landet, hvor loven har fundet anvendelse, i takt med spredningen af erhvervslivet siden 1958.

Jeg finder det imidlertid naturligt, at

man tager kritikken til efterretning og søger egnsudviklingsområderne klarere defineret. Under udarbejdelsen af lovforslaget har det været overvejet at opstille nærmere kriterier for afgrænsningen af egnsudviklingsområderne, men jeg har ikke fundet dette hensigtsmæssigt. Erhvervsudviklingen foregår under stadige geografiske forskydninger, og faste kriterier kan gøre administrationen af loven usmidig. Også i udvælgelsen af egnsudviklingsområderne må der være fleksibilitet.

Det må også være muligt at anvende lovens bistand i områder, hvor lokale vanskeligheder opstår, f. eks. internationale konjunkturvekslinger, som ugunstigt påvirker den regionale erhvervsaktivitet.

Efter lovforslaget skal bistanden fremover alene anvendes til fremme af den erhvervs-mæssige udvikling i egne af landet, hvor dette må antages at være af væsentlig betydning for befolkningens adgang til at opnå andel i samfundets almindelige økonomiske, sociale og kulturelle fremgang. Det vil praktisk udtrykt sige, at loven kun kan finde anvendelse i særligt behovsprægede områder.

Afgørelsen af, hvilke områder der kan komme i betragtning, træffes af handelsministeren efter indstilling fra egnsudviklingsrådet.

Inden for de udpegede egnsudviklingsområder får egnsudviklingsrådet ansvaret for udformningen af en mere detaljeret lokaliseringspolitik. Der skal ved ydelsen af bistanden tilstræbes en for erhvervslivet hensigtsmæssig lokalisering, og rådet skal tilstræbe et samarbejde med andre udviklingsfremmende foranstaltninger, som det offentlige står for.

Jeg vil gerne fremhæve, at egnsudviklingsloven ikke er en planlægningslov. Man tilsigter ikke en dirigering af erhvervslivets lokalisering. Jeg fremhæver dette, fordi der har været røster fremme om, at man med egnsudviklingsloven ville dirigere erhvervslivet. Dette er ikke hensigten, og det er heller ikke muligt allerede af den grund, at virksomhederne er frit stillet med hensyn til, om de vil søge bistand efter loven.

Et andet hovedpunkt i kritikken har været, at bistanden i henhold til egnsudviklingsloven ikke har kunnet fremme den erhvervs-mæssige udvikling i den udstræk-